FRANCKESCHE
STIFTUNGEN

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauin[a]e Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

Per quas personas nobis acqui. Rubrica.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150729

Visual Library

a ¶ An ſit actio perſonalis, vel realis. Ad de Bar. i l. frater à fratre. ff. de condi. indeb. & in l. ſumma cum ratione. in §. fin. ff. de pecu.

ver. vt dñs nõ teneaẽ niſi in duobus hic cõ
tentis. vel dic ꝙ etiã in his duobus nõ prin-
cipaliter: ſed ſecundariò dñs teneẽ vel act.
neg. geſt. vel act. condi. ex mutuo. vt hic in
gl. quæ incipit. [his enim duobus.] ꝗ ponit
2 de vtraqꝫ actione. † Sed tertiò op. quod ra-
tihabitio nõ faciat dñm teneri, ſi mutuũ non fuit acceptũ nomi-
ne domini, vt patet q̃a quidam mutuans non habuit reſpectum
ad dñm: ſed neg. geſt. quia non meo nomine geſtum ratum ha-
bere nõ poſſum l. ſi pupilli. §. ſed ſi ego. ff. de neg. geſt. gl. & doc.
ſuper hoc laborãt tu dic clarius quod nõ poſſum habere ratum
nondũ meo nomine geſtũ, quantũ ad vtilitatem meã: vt per hoc
conſequar actionem neg. geſt. quaſi negotio facto meo per rati-
habitionẽ: vt in contrario: ſed ad mei pręiudiciũ bene poſſum: vt
tenear vel præiudicem in re mea. vt l. ſi fundus. §. j. ff. de pig. &
no. hic per Cy. qui ponit vnã diſtinctionẽ longam circa intelle-
ctum gl. magnæ quę eſt in l. ſi pupilli. §. ſed ſi ego. ff. de neg. geſt.
quæ tractat an dominus teneatur ex contractu procu. quam ple
ne proſequere. vt ibi per Bar. quidam verò timore huius contra
rij dixerunt non dari directam act. neg. geſt. poſtquã contractus
non erat ſuo nomine geſtus. ſed dari vtilem in ſubſidio. arg. in l.
mater. s. de rei vend. hęc eſt vna truffa. Alij dixerũt (quos etiam
glo. reprobat) quod licet mutuans non contraxerit nomine do-
mini: ipſe tamen qui mutuum recepit bene contraxit cum domi
no. & hoc ſimiliter eſt truffa: quia non ſufficit ꝙ in mente hęc ge
reret, poſtquã non expreſsit cũ mutuante. Solue ergo vt dixi. &
eſt res clara: & per hoc patet intellectus glo. mag. ſi.

LEX VIII.

1 SI mandator. † Pater tenetur inſolidũ ex con-
tractu filij quando mandauit vel
iuſsit fieri eum, vel fideiuſsit pro eo. h. d. Aliàs non te-
netur niſi de peculio, vel de in rem verſo: niſi filiũ præ
poſuiſſet negotiationi quæſtuariæ: quia tunc etiam inſolidum
exercitoria, vel inſtitoria. vt s. tit. j. per totum.

LEX IX.

1 SI ex alio. † Filiusfamilias ex licito cõtractu inſo-
lidum obligatur: & etiam conuenitur
viuente patre, & durãte paterna poteſtate: ſed ea ſoluta
nõ tenetur: niſi quatenus facere poteſt niſi ſit hæres pa
tris inſolidum: vel pro magna parte: quia tũc tenetur inſolidum.
h. d. & ſic loquiẽ de materia l. ij. s. eo. & l. ij. ff. eo. tit. cũ concor. fa-
cit l. filiuſfami. ff. de act. & ob. & qualiter ſit executio ſententiæ ſi
durat paterna poteſtas cõtra ipſum filium? dic vt no. per Bart. in
l. ſi filio. ff. ſol. ma. l. ſi finita. §. ſi de vectigalibus. de dã. infec. & qđ
no. in l. ſi dubiteẽ. de fideiu. & in l. & ſi condemnatus. ff. de noxa.

2 ☞ *Nemo dat quod non habet niſi det de uolantate habentis.*
3 *Seruus non habens liberam adminiſtrationem ſi alienat, & tradit, committit furtum, & ſic res efficitur furtiua: nec poteſt uſucapi.*

LEX X.

1 SI liberam. † Seruus habens liberã peculij admi-
niſtrationem, põt res peculiares alie-
nare: & dominiũ transferre: aliàs ſecus quia nec tranſ-
fert dominiũ, nec vſucapiendi conditionẽ in ſcientem
eius conditionẽ. h. d. tria ergo operatur conceſsio liberæ quia fa-
cit dñm teneri qđ iuſſu inſolidũ: & quod poſsit transferre dñiũ
alienando, ſi illud erat penes dñm q peculium cõceſſerat. ſi non
erat penes dñm, vt transferaẽ vſucapiendi conditio ſi autẽ non
habebat vllũ iſtorum, ſequiẽ qđ non teneẽ dñs quod iuſſu inſoli
dũ ſed de peculio vt ſentit glo. nec trãsfert dñiũ, nec vſucapiẽdi
conditionẽ quod intellige ſanè. ſ. in rebus nõ traditis ad venden
dũ. & ita eſt intelligendũ qđ iſtæ ęquè erant traditæ in peculiũ,
ad conſeruãdũ ꝓpter fœtus futuros: ſecus ſi ad vendendum. vt
merces. q̃a illas põt alienare ſine cõceſsione liberæ facit. l. cũ ta-
bernã. cũ ibi no. ff. de pig. Sed an põt obligare res peculiares, q̃n
nõ habet liberã? videẽ ꝙ ſic. quatenus põt obligare perſonã dñi
vſqꝫ ad vires peculij, nã ſi põt obligare perſonã, fortius res cõtra
riũ dic per l. dñm. ff. quod iuſſu. cũ ibi no. nã obligare, eſt aliena-
2 re. vt in l. fi. j. de reb. alie. non alie. † In tex. ibi: [neqꝫ dñiũ.] Not. re
gulã ꝙ nemo dat quod nõ habet ꝗ locũ habet niſi det de volũta
te habẽtis: vt patet in prin. l. ſi conuenerit. ff. de pig. act. vbi credi-
tor vẽdendo rẽ pignoratã iure creditoris trãsfert dñiũ & ti ...
3 nõ habet: q̃a facit ex ꝑtãte ſibi data ab habẽte, vel à lege. † In tex.
ibi. [ſcientibus.] certè idẽ ſi ignorãtibus: quia ſeruus nõ habẽs li
berã adminiſtrationẽ, ſi alienat, & tradit, cõmittit furtũ: vt patet
hic in fi. & ſic res efficitur res furtiua. Reſpondeo cũ ſit affecta
vitio reali, non poteſt vſucapi: niſi purgato vitio furti: vt in l. ſi. de
vſuca. §. furtiuæ quod etiam voluit hæc glo. magna.

LEX XI.

1 CVm ancilla. † Ex contractu facto cum ſeruo
vel ancilla impubere nõ tenetur
dñs ſimpliciter de peculio: ſed eatenus, quatenus pecu
lium eſt locupletatum. h. d. ſecundũ intellectum gl. &
doc. regulariter autẽ actio de peculio daẽ cõtra dñm vſqꝫ ad vi
res peculij: etiã ſi ex tali cõtractu peculiũ non fuerit in aliquo lo
cupletatum. q̃a in peculium nihil eſt verſum ex illo cõtractu. &
glo. ponit hic aliquos caſus in quibus nõ datur ſimiliter niſi qua
tenus eſt locupletatũ: quos caſus no. & ſing. ratio huius legis eſt
quia ſi ſeruus, vel ancilla impubes eſſet ſui iuris, nõ obligaretur
ex ſuo cõtractu ſine tutore niſi quatenus eſſet effectus locuple
tior. vt l. iij. in princ. ff. commodati. eodem modo dñs ex perſona
eius non obligatur de peculio: niſi quatenus eſt peculiũ locuple
tatũ. Sed quid ſi peculium non eſt locupletatũ, tamen vtilitas ...
contractu verſa eſt in vtilitatẽ domini, non peculiarem? Reſpõ
detur tenetur actione de in rem verſo, quatenus eſt verſum.

2 ☞ *Actio de peculio, an ſit realis, uel perſonalis, & an natiua, uel datiua: & ſi ... ſupponat obligationem, ex qua oriatur, uel non, & quæ ſit illa obligatio: an ciuilis, uel naturalis.*

LEX XII.

1 DOminum. † Actio de peculio datur de deducto
eo quod dño debetur à ſeruo h. d.
2 do. † Cy. hic tractat materiã actionis de peculio an ſit
a actio perſonalis, vel realis. & an ſit natiua, vel datiua
& ſic an præſupponat obligationẽ, ex qua oriaẽ vel non. & quæ
ſit illa obligatio: an ciuilis, vel naturalis de quibus altius & pro
fundius, vide per Bar. in l. frater à fratre. ff. de cõdi. inde. nã in ...
quibus habet naturã realiũ, propter quæ quidã dixerũt eam eſſe
realẽ ſed falſum eſt imò eſt perſonalis. vt ff. de pec. l. ſumma cum
ratione. §. fi. & inſti. de ac. §. in perſonã. Itẽ alij dicebant eam da-
tiuã eſſe, non natiuã. q̃a nõ præſupponit aliquã obligationẽ præ
cedere cũ cõtractus nõ fuerit celebratus ꝑ patrẽ, vel dñm cõtra
quẽ daẽ. Alij dicunt quod præſupponit obligationẽ ciuilẽ quia
lex potuit ciuiliter obligare eos nõ autẽ ſubeſt obligatio natura
lis ꝗ oriẽ ex conſenſu quia non adeſt eorũ cõſenſus, vel de iure
gentium. vt l. cũ amplius. §. is natura debet. de reg. iu. & iſta actio
non daẽ ex diſpoſitione iuriſgẽtium ſed nec etiã ex diſpoſitione
iuris ciuilis: ſed ꝓtorij. Ex quo nõ producẽ ciuilis obligatio ſed
prætoria quę tñ largo modo dicitur ciuilis. vt ff. de iuſti. & iur. l.
nam & ipſum illa proſequere vt per Bar. in d. l. frater à fratre.

2 ☞ *Pro literis credentiæ an debeat pecunia credi, uel numerari, licet dicat ſibi ... dentia fuiſſe commiſſum?*

LEX XIII.

1 DOminos. † Literæ commendatitiæ non impor
tant vt ille cui diriguẽ debeat pecu
niã mutuare cõmendato ideo cõmendãs ſcribens lite
ras, ex tali mutuo non obligatur: ſed patitur damnũ pe
2 cuniæ mutuatæ mutans. † & iſtud not. pro literis credentiæ quod
non debeat pecunia credi vel numerari ſibi, licet dicat ſibi ...
credentia fuiſſe commiſſum. de quibus literis vide per Bar. in l.
Lucius. ff. de fideiuſſoribus.

Per quas perſonas nobis acqui. *Rubrica.*

2 ☞ *Per procuratorem an domino poſsit acquiri dominium per actum ciuilem?*
3 *Si procurator emit, & uenditor conſtituit ſe nomine procuratoris poſsidere, an ... traditione ſit domino quæſita poſſeſsio?*
4 *Poſſeſsio & eius cauſa poſſunt nobis acquiri per liberam perſonam noſtro iuri non ſub ... iectam, & nil aliud, & quotuplex ſit cauſa.*
Quid de dominio?
5 *Quæ ſubiectio faciat nobis acquiri per aliquam perſonam, an ſit dominica, uel ... & an ſufficiat reuerentialis, uel iuriſditionalis?*
6 *Caſus in quibus per liberam perſonam poteſt nobis acquiri actio utilis, licet uerba con... tractus uel ſtipulationis concipiantur in ſuam perſonam.*
7 *Quòd etiam omne illud quod per quaſi traditionem acquiritur, poſsit per liberam per... ſonam nobis acquiri.*

Expo...

1 Ex pacto legis commiſſoriæ appoſito per procuratorem, an transferatur dominium in dominum, & acquirat etiam actionem perſonalem ad traditionem rei, quæ eſt acceſſoria ad illud? & nu. 9. & 10.
9 Quid in pacto de retrouendendo?
10 Hypothecaria actio, an acquiratur alteri per liberam perſonam?

LEX I.

1 EXcepta. † Per procuratorẽ acquiri poſſunt
duo. tam poſſeſsio quàm etiam do-
miniũ ſed actio perſonalis, vel obligatio non po-
teſt acquiri ſine ceſsione. h. d ſecũdũ lec. gl. nã ac-
quirit actio, & obligatio ipſi procuratori: quã po-
ſtea tenetur cedere dño, qñ cõtrahit procuratorio nomine. nõ au
tem acquiritur immediatè ipſi dño. vt in l. poſſeſsio quoq;. §. & ſi
poſſeſsio. ff. de acqui. poſſ. in ſubſidium tñ etiã ceſsione non fa-
cta datur vtilis dño. in l. j. in fin. ff. de inſti. & j. de act. & oblig. l. j.
Quinimò nõ ſolùm perſonalis actio, & obligatio per procurato
rem nõ acquirit dño immediatè. ſed nec etiã realis abſtracta à
dño. vt hybothecaria. vt in l. ſolutum. §. per liberã. ff. de pig. act. ni
ſi in conſequentiam perſonalis obligationis. qñ eſſet caſus ſpe-
cialis, in quo talis perſonalis & principalis acquireretur dño per
procuratorẽ. puta ex mutuo. vt in l. proxima. vbi eſt caſus. obli-
gatio verò, & poſſeſsio recta via per procuratorẽ, & ex traditio-
ne eidem facta acquiritur dño. nec momẽto reſidet penes procu
ratorem. ita debet intelligi. l. per procuratorem. j. de acqui. poſſe.
Pet. autẽ cuius opi. fuit ſecutus Cy. in antiqua lect. & etiam Bar.
hoc ſequitur. dicit hoc verũ in dño qñ acquirit per actũ natura
2 lẽ vt per verã traditionem. † ſi autem per actũ ciuilem, puta per
puta per fictã traditionẽ, vel interdum ſolũ pacto. puta. l. cõmiſ-
ſoriæ, vel adiectionis in diem. ex quibus retro acquiritur domi-
nium ſine alia traditione, potius ex diſpoſitione iuris ciuilis quã
iuris gentiũ, vel naturalis. tũc nec dominium acquiritur dño per
procuratorem. & hunc dicit eſſe intellectũ huius. l. in ver. [ſi igi-
tur.] quia ibi procurator vendendo rẽ dñi, & tradẽdo, & ſic trãſ-
ferendo dominiũ, habita fide de pretio ex ptãte ſibi data à dño
appoſuit pactũ. l. commiſſoriæ q niſi ſoluatur pretiũ intra tñ tẽ-
pus, res eſſet inempta. ex quo pacto ſi fuiſſet appoſitum p ipſum
dñm, trãsferretur dñiũ ipſo iure in dñm ſine alia traditione. vt in
l. cõmiſſoriæ. j de pact. inter emp. & vendi. ſed quia fuit appoſi-
tũ per pcuratorem, vult iſte tex. ſecundũ intellectũ Pe. q ex tali
pacto nõ trãsferatur dñiũ. quæ opinio fundatur in l. ea quæ ciui
liter. ff. de acqui. re. do. vbi habet q per actũ naturalẽ (vt eſt vera
traditio) facilius per aliũ alteri acquiritur quam per actum ciuilẽ
Sed dñs Cy. in addi. poſt Guil. de cu. iſtã opin. reprobat. & tenet
opi. gl. q etiã p iſtũ actum ciuilem transferatur dominiũ: licet nõ
acquiratur actio pſonalis, vel obligatio. & hoc vult iſte text. ibi.
[nulla domino obligatio. acquiſita eſt.] & ſic dicunt Petr. loqui
contra tex. qui non loquitur de domino, ſed de obligatione. Idẽ
tenet Bal. poſt Nico. de mat. p quibus facit l. ſi eùm venderet. ff.
de pign. actio. vbi videtur caſus pro eis. q ex pacto facto per cre
ditorem vendentem iure creditoris rem, vt reſtituatur dño pro
eodem pretio, acquiritur domino dominiũ: quia creditor in hoc
cenſetur procurator dñi, ſeu debitoris circa quæ vide Bar. in l. q
3 mihi donatum. in fi. ff. de dona. † Sed quid ſi procurator emit, &
venditor conſtituit ſe nomine procuratoris poſsidere. vtrum ex
iſta ficta traditione ſit domino quęſita poſſeſsio Guil. in l. ab em
ptione. ff. de pact. videtur dicere q non. Bar. contrarium in l. ſi is
qui pro emptore. ff. de vſuca. in vij. q. principali. vbi omnino vi-
de. Idem conſuluit Dy. in conſi. q incipit quidam confeſſus. de
quibus vide in addi. Spe. ti. de confeſsis. §. nunc reſtat. ante fi. in
addi. quæ incipit dubitatur. Et primò præmittit vnum ad euidẽ
tiã. vſq; ibi. [ſi igitur.] Secundò determinat caſum de quo quæ-
ritur. vſq; ibi. [ſeruis.] Tertiò ponit caſum nouum: cùm in princi
pio fuerit locutus de procuratore libero. poſtea loquitur de ſer-
4 uis. † In tex. ibi. [excepta poſſeſsiõis cauſa.] q. d. poſſeſsio & eius
cauſa bene poſſunt nobis acquiri per liberam perſonam noſtro
iuri non ſubiectam. & nil. aliud obligatio vel actio. eſt autem
cauſa dublex ſcilicet cauſa cauſans, & cauſa cauſata. poſſeſsio.
autem eſt cauſa cauſans dominium. quod glo. dupliciter oſtẽdit.
primò in rebus quæ in nullius bonis ſunt. nam per occupationẽ
eorum, & ſic per acquiſitionẽ poſſeſsiõis acquirimus dñiũ. l. j. in
princip. ff. de acqui. poſ. vbi dicitur quod dominium à poſſeſsio-
ne cœpit. iuxta illud quicquid calcauerit pes tuus, tuum erit.
Secundò oſtẽdit in rebus quæ ſunt in alienis bonis. nã ęſtimatio
& poſſeſsionis cõtinuatio per tẽpus congruũ acquirit dñium. &
ſic dñium eſt cauſa cauſata. Itẽ econtrà põt eſſe qđ dominiũ eſt
cauſa cauſans poſſeſsionẽ. nam ſi dñium rei eſt apud me, poſſeſ-
ſio verò eſt apud te, dñium cauſat mihi rei vẽdicationẽ: per quã
poſſum à te aduocare poſſeſsionem. & hæc eſt intentio glo. tam
ergo poſſeſsio quã etiam dñium poſſunt nobis acquiri per libe-
ram perſonam noſtro iuri nõ ſubiectam. licet quidã dixerint cõ-
trarium de dñio. & quod ſola poſſeſsio. quod glo. reprobat. & be
5 ne per l. per procuratorẽ. j. de acqui. poſ. vbi eſt expreſſum. † In
tex. ibi. [alterius iuri non eſt ſubdita.] ſed quæ ſubiectio eſt illa
quæ facit vt poſsit acquiri? certum eſt q dñica, vel paterna ſuffi-
cit. Sed an ſufficiat ſubiectio iuriſdictionalis, vel reuerẽtialis. pu-
ta ſubditi, vel liberti? vide per Bar. in l. ſi ita ſtipulatus. §. Chryſo
6 gonus. de ver. obli. ff. † In tex. ibi. [nihil acquiri poſſe.] id eſt nul-
la obligatio, vel actio. vt patet ibi circa fi. Fallit in quibuſdam ca
ſibus no. inſti. de inuti. ſtipu. §. Item ei. in quibus per liberã perſo
nam põt nobis acquiri actio vtilis. dum tñ verba contractus vel
ſtipulationis cõcipiãtur in ſuã perſonã. puta promittis mihi pro-
curatorio nomine talis. vt no. in l. huiuſmodi. in prin. ff. de lega. j.
Si verò in perſonã domini cõciperentur verba obligatiua. puta
promittis tali: tunc ſtipulatio eſſet ipſo iure nulla. & ſic nec ſibi
nec domino aliqua obligatio acquireretur. ſed in præcedenti ca
ſu acquiritur ſibi directa. & in quibuſdam caſibus ibi no. acqui-
ritur verò vtilis domino. extra illos nõ. niſi per procuratorẽ ceda
tur. l. poſſeſsio. §. & ſi poſſeſsio. ff. de acqui. poſ. & hæc habentur
7 per glo. in l. j. in prin. ff. de ſtipu. ſeruo. † Nico. de Mat. hoc intelli-
git. quod omne illud quod per traditionem vel quaſi traditionẽ
acquirit, poſsit per liberã perſonam nobis acquiri: ſiue ſit poſſeſ
ſio. ſiue dñium, vel vtile. ſiue quaſi dominiũ, vel quaſi poſſeſsio.
vt ſunt iura incorporalia: in quibus eſt dare quaſi poſſeſsionem.
vt in ſeruitutibus, & iuriſdictionibus. ſed in actionibus perſona-
libus, quæ actiones ſunt iura incorporalia: nõ eſt dare poſſeſsio-
nem, vel quaſi. vt no. glo. in l. regulariter. ff. de peti. hære. niſi cõ-
petant ad aliquid annuũ, vel menſtruũ. vt in c. querelam. de ele.
8 † Nunc contra intellectum ſecundę glo. mag. ſuper verbo. [red
integratæ.] oppo. fortiter extra glo. & doc. quia ſi ponatur caſus
hic in ver. [ſi igitur.] in pacto. l. cõmiſſoriæ oppoſito per procu-
ratorem. prout ponit glo. & dicimus ex illo pacto transferri do-
miniũ in dominũ. tamẽ ſibi nõ acquirit actionẽ perſonalẽ prout
dicit glo. & doc. ſequentes eam. licet Petrus in primo cõtradicat.
videtur q ex quo acquiritur dominiũ, quod eſt principale. acq-
ratur etiam actio perſonalis ad retraditionẽ rei: quæ eſt acceſſo-
ria ad illud: vt j. l. proxi. quæ incipit cũ per liberã. & in aliquibus
libris eſt. l. fi. vbi ecõuerſo qñ per procuratorem acquiritur per-
ſonalis, in conſequentiã etiam per eundẽ acquiritur hypotheca-
ria. vt q iuris eſt de principali, ſit de acceſſorio: vt ibi dicam. Bre
uiter dic q iſta eſt. l. antiqua. illa verò noua Iuſtiniani. & hodie
per illam. l. tenendo quod acquiratur dominiũ ex ſolo pacto: ac-
quiritur etiam perſonalis obligatio ex pacto. ſcilicet præſcriptis
verbis. vel ex ſtipulatione, ſi interuenit. ſecundũ quod no. Bar. in
9 l. certi condictio. §. ſi nummos. ff. ſi cer. pe. † Sed adhuc oppo. for
tius. quod etiam ſecundũ. ll. antiquas non ſolũ dominiũ, ſed etiã
perſonalis actio ex pacto acquiratur domino ex tali pacto per p
curatorem: non ſolũ ſi ſit pactũ. l. commiſſoriæ: quod eſt quãdo
agitur vt res ſit inempta. & ſic eſt reſolutiuũ contractus. ſed etiã
ſi ſit pactũ de retrouendendo. quia nõ eſt reſolutiuum, nec tranſ
latiuum dominij de ſui natura. vt l. ij. & ibi no. j. de pac. inter em-
pto. & ven. tex. eſt ſingularis in l. ſi cũ venderet. ff. de pig. actio.
verũ illa. l. facit me dubitare cõtra iſtam. nec video vllam reſpõ-
ſionẽ. niſi dicamus qđ illa loquitur in creditore vendẽte pignus
iure creditoris: qui apponendo tale pactũ in fauorẽ debitoris, vt
ei reſtituatur res quandocunq; obtulerit pretium, acquirit debi-
tori dominium vtile: vt ſic poſsit vendicare oblato pretio. & da-
tur etiam actio perſonalis in factum, id eſt præſcri. ver. hic loqui
tur in ſimplici procuratore. ratio diuerſitatis. quia creditor ven-
dit ex iure quod habet in re. ideo potentior eſt ad acquirendum
debitori quã pcurator ſimplex: q nullũ ius habet. licet creditor
dicat pcurator debitoris in rẽ ſuã. Sed adhuc cõtrà. nã ex pacto
alterius facto ſuper re mea bene acquiritur mihi etiã iuris alte-
rius actio vtilis. vt ſ. ad exhi. l. pe. ſed ita erit hic. Sol. verũ eſt qñ
ſuper re mea: quæ durat mea. Idẽ qñ ſup re ſua: quæ durat ſua. vt

in l.publia.in prin.ff.depo.ſed qñ non durat ſua,ſecus.niſi in ca-
ſu ſpeciali.l.certi cōdictio.§.ſi nummos.ff.ſi cer.pet.& l.quoties.
* j.de don.quæ ſub modo.& facit j.de pac.*conuentis tam ſuper
dote.l.pater.*ſed qñ ſuper re mea,quæ nō durat mea,ſecus.niſi
in caſu ſpeciali qñ creditor vendit rē meā iure creditoris. vt d.l.
ſi cū venderet. Adhuc quartò op. ꝙ ex iſto pacto.l.cōmiſſoriæ
nō acquirat̃ domino dñium per l.ea quæ ciuiliter.de acqui.rerū
do.Solu.pactū non eſt iuris ciuilis:quia fuit introductū à iuregē
tiū ſeu naturali:non à iure ciuili.vt in l.j.in prin.ff.de pac.tamē à
iure ciuili aſſumpſit hanc virtutem. vt qñ eſt pactū.l.commiſſo-
riæ.ſit habile ad transferendū dñium ſine traditione propter na-
turā.facit.quia traditionibus & vſucapionibus rerū dñia transfe
runt̃:vt l.traditionibus.ſ.de pac.contrariū loquit̃ de his modis q
ſunt à iure ciuili inuēti.vt ſtipulatio ſit acquiſitio, vt non poſsit
alteri ſtipulari,vt illi acquirat:ſed bene pōt recipere rem per tra-
10 ditionē:vt alteri acquirat poſſeſsionē,vel dñium.† Vltimò op.ꝙ
ex iſto pacto nō acquirat̃ dñium domino per l.ſolutū.§.per libe
ram.ff.de pig.actio. vbi per liberā perſonā non acquiritur alteri
actio hypothecaria quæ eſt realis.ergo nec rei ven.contrariū fo-
ret ſi acquireretur dominiū.Solu.hypothecaria eſt realis. tamen
acceſſoria ad perſonā:vnde ſi non acquirit mihi perſonalē, quia
fortè prius fuit mihi acquiſita per meipſum , non pōt acquirere
mihi hypothecariā ex ſola cōuentiōe.vt in l.cōtraria.ſed dñium
eſt quod perſonale.vnde pōt ipſum mihi acquirere , etiā ex ſola
cōuentione,quia eſt actus de ſui natura talis qui ſufficit ad trāſ-
lationē dominij.& in contrariū acquiris etiā actionem realem.i.
rei ven.quidā enim intelligunt illū.§.quādo interueniret ſola cō
uentio de pignore,vel hypotheca.vt per illā non acquirat alteri.
ſi autē traditio interueniret,quæ eſt actus naturalis : dicunt non
habere locū illum.quia acquireretur hypothecaria.hoc non pla-
cet.quia hypotheca.non conſtituitur traditione,ſed conſenſu ſo
lo.vt in l.j.ff.de pig.actio.vnde poſito quod interueniat traditio,
nō plus operat̃ quā ſi non interueniſſet.Ex his declarata eſt iſta
l.obſcura. & dubia videre meo.quam tamen doc.malè declarāt.

2 ☞ *Qualiter ante iſtam legem ex numeratione pecuniæ tuæ facta meo nomine facta cō uentione de pignore:obligatio & actio directa ex numeratione acquirebatur mihi, & pignus uel hypotheca tibi?*
3 *Pignora,an conſtituantur traditione,uel ſola conuentione?*
4 *Quod iuris eſt de principali,debet eſſe de acceſſorio.*
Si mutuaſti nōie meo,& fuiſti ſtipulatus pecuniam, uel uſuras , an ſicut acquiritur mi hi certi cōdictio,ad reſtitutionē pecuniæ:ita & actio pſonalis ad pœnā,uel uſuras?
5 *Quid ſi recepiſti fideiuſſores,an mihi contra eos acquiratur obligatio?*
6 *Si aliquis in terra ſua conſtituat procuratorem ad litigandum in longinquis partibus, & coram iudice terræ ſuæ promittat pro illo procuratore de iudicato ſoluendo,re- leuādo ipſum à ſatiſdatiōe,an aduerſarius poterit dicere illū inſufficiēter releuatū?*
7 *Actio quæ eſt cedenda,quando habeatur pro ceſſa?*

LEX II.

1 CVm per liberam.† Quando per liberam perſonam alteri acquiri
tur obligatio pſonalis. vt in mutuo facto nōie alterius.
acquiritur etiā hypothecaria.licet ante hanc l.hoc non
eſſet.ſed veniebat cedēda. quæ ceſsio hodie nō eſt fienda. & eſt
l.Iuſtiniani.per quā Bar.in l.certi condictio.ff.ſi cer.pe. dicit cor
rigi.§.quoniā.in ea.l.vbi dicitur qđ ſi mutuaſti pecuniā , poſtea
fuiſti ſtipulatus nomine meo,quia iſta ſtipulatio non valet , ſed
eſt inutilis:& tamē ſi numeraſti meo nomine , valet numeratio:
& ex ea mihi acquiritur actio.& eſt ſpāle in mutuo.propter eius
frequentiā,& propter ſingularia præcepta pecunię.vt in l.ſingu
laria.eo.titu. qđ ex numeratione pecuniæ ſuæ acquirit̃ mihi di-
recta actio ac ſi ego numeraſſem. & tamē ex ſtipulatione per eū
dem facta ſuper eadem pecunia mihi reſtituēda nulla obligatio
mihi acquirit̃.dixit ipſe qđ hodie valebunt per hanc l.quia ſicut
pōt mihi acquirere hypothecariā,quæ eſt acceſſoria:ita & perſo
nalē ex ſtipulatione: quæ ſimiliter eſt acceſſoria ad illā. quæ erit
ex numeratione.ſed in contrariū facit l.ſi pecuniā militis. eo. tit.
per locū à ſpeciali.quia ſi eſt ſpāle in milite,in contrariū videtur
ius cōmune.vt l.j.in fi.ff.ad muni.ſed dic quod loquit̃ de iure ve
2 teri.ſed hodie nō eſſet ſpāle in milite.ſecundū opi.Bar.No.† mi
rabile.quia ante hāc l.ſi numerabas pecuniā tuam meo nōie, &
cōueniebas de pignore:obligatio & actio directa ex numeratio
ne acquirebat̃ mihi: pignus vel hypothecaria acquirebatur tibi.
quā debebas mihi cedere.& ſic penes diuerſas perſonas erat iſte
actus:quod erat valde abſurdū.cū tamen nō eſſet principalis &
3 acceſſoria apud vnū. & hoc erat ſatis rigoroſum & inutile.† Io.
no.dū dicit.[procurator data vel ſuppoſita ſunt pro eo qđ dixi.
ſ.l. proxi.cōtra illos qui diſtinguebant an pignora cōſtituantur
traditione,vel ſola cōuentione.nā hic erant tradita pcuratori &
tñ dño nō acquirebat̃ hypothecaria:qa traditio nō conſtituebat
4 pignus,ſed ſolus conſenſus.† No.etiā qđ iuris eſt de principali,
debet eſſe de acceſſorio. Quærūt doc. qđ ſi mutuaſti nōie meo,
& fuiſti ſtipulatus pœnā,vel vſuras, an ſicut acquirit̃ mihi certi
cōdictio ad reſtitutionē pecuniæ: ita & actio pſonalis ad pœnā,
vel vſuras?videt̃ qđ ſic.cùm ſit acceſſoria.cōtrariū tñ tenentq;
eſt odioſa.nō ſic in hypothecaria.vnde nō debet extēdi cōtra re
gulā iuris antiqui.ꝙ per liberā perſonā &c.vt ſ.l.px.niſi in caſu
in quo loquit̃.& ſic erit neceſſaria ceſsio:& adhuc ſequit̃ mirabi
le,qđ olim erat:qa principalis obligatio erit apud me:& acceſſo
ria pœnæ vſurarū erit apud te.quā debes mihi cedere. qđ eſt ſa
5 tis extraneum.† Sed quid ſi recepiſti fideiuſſores,an mihi obliga
tio cōtra eos acquirat̃?Cy.tenet hic ꝙ ſic.qa nō eſt odioſa. & ſic
eſt eadē rō quæ in hypothecaria.mihi vr̃ contrariū.qa in alio vi
deo dr̃iam qa ſi cedis perſonalē mihi cōtra Titiū.vr̃ ceſſa etiā hy
pothecaria cōtra eundē. vt j.de acti.& obli.l.ſi à creditore.& ſi
nō vr̃ ceſſa cōtra fideiuſſores.& requirit̃ noua ceſsio.vt colligi
tur ex.l.q filij.in prin.& l.vēditor.de hæ.vel act.ven.& expreſſe
no.in Spe.de ceſsio.acti.§.j.in addi.quæ incipit res. & credo qđ
nō dicat verū ꝓ certo. & qđ requirat̃ noua ceſsio cōtra nouam
pſonam.ſicut ergo in hoc eſt differētia inter hypothecariam &
actionem competentem contra fideiuſſores : vt facilius tranſeat
hypothecaria quā illa.ita vr̃ in caſu huius l.& ſic erit neceſſaria
ceſsio contra fideiuſſores.Tene menti. quia iſta ſunt ſubſtantia
6 lia.† Vltimò Cy.inducit hanc l.ad nouā.q.ꝙ ſi aliquis vltramon
tanus in terra ſua cōſtituit procuratores ad litigandum in ro.cu.
vel longinquis partibus,& coram iudice terræ ſuæ promittit de
iudicato ſol.pro illo procuratore,releuādo ipſum à ſatiſdatione.
quod aduerſarius modo poſsit dicere illum inſufficiēter releua-
tum,quia iudex non potuit ei acquirere actionem:cū ipſe nō ſit
ſubditus eius.dicit Cy.ſecundū alios ꝙ imò eſt ſufficienter rele
uatus,& quod ſibi acquiritur actio.quia ſicut procurator poteſt
fieri coram eo,quia iudex erat procuratoris & conſtituentis.ita
7 & ſatiſdatio.quæ eſt acceſſoria.quod tene mēti.& dicit Bal.† q
ita practicatur in glo.& eſt ratio ibi.nec tamen ipſo iure compe
tit.aliàs multa & infinita iura eſſent correcta.quæ dicunt omnia
debere cedi.quia ad euitandum circuitum haberetur pro ceſſa.
hoc declara. vt no.in l.cùm fundus.§.ſeruum tuum.ff.ſi cer.pet.
nam in ſubſidium actio quæ eſt cedenda.habetur pro ceſſa quan
do non ſupereſt qui cedat.vt quia abeſt mortuus eſt ſine hære
de.vt in l.j.in fi.ff.de inſti.cum.ll.ſeq.& l.j.ſ.de actio.& oblig.&
in caſu.d.§.ſeruum tuum.in fi.glo.ibi.Tu dic melius quod ibi lo
quitur quando per illum qui volebat acquirere hypothecā,non
fuerat acquiſita perſonalis mihi. vt ſi ego numeraui tibi,& ſic
fuit acquiſita per me,& poſtea Titius conuenit tecum quod bo
na tua ſint mihi obligata:talis conuentio non valet.nec mihi ac
quiritur hypotheca,vel hypothecaria.vt in l.ſolutum.§.per libe
ram. actio. ff. de pigno. hoc verò Titius mutuauit tibi nomine
meo. & ſic acquiſiuit mihi perſonalem , eodē modo hypothecā

2 ☞ *Si unus dominorum tantum iuſsit ſtipulari,& ſeruus non iubenti fuit ſtipulatus, non autem iubenti,cui tunc acquiratur:an nominato,an iubenti,an utrique,uel neutri?*
3 *Nominatio quando præualeat iuſſui.*

LEX III.

1 SI duo.† Iuſſus ſpecialis prǫualet nominationi.ſed
iuſſui generali præualet nominatio.hoc di-
cit.Barto.ſecundum intellectum gloſ.præmitte quod
habetur in l.ſeruus communis. de ſtipula. ſeruo.cum
ll.ſeq.ff.ꝙ ſeruus communis duorum ſimpliciter ſtipulando acqui
rit vtriq; pro portionibus dominicis. fallit ſi alteri tantùm iuſſus
eſſet ſtipulari.quia tunc illi tantùm acquirit.Item fallit ſi vni tan
tùm fuiſſet ſtipulatus nominatim.quia illi ſolùm acquiritur.ac
ſi rē alterius fuiſſet ſtipulatus:licet ei reſtituere teneretur, cu-
ius re ſtipulatio fuit interpoſita.niſi eſſet talis cui non poſſet acq
2 ri.quia tunc illi ſoli acquiritur.† Nunc occurrit talis dubitatio.ſi
vnus dominorum tantū iuſsit ſtipulari:& ſeruus nō iubenti ſuit
ſtipulatus,nō autem iubenti.cui acquiritur:an nominato,an iu
bēti,an vtriq;,an neutri:& impator dicit olim fuiſſe altercatio-
nem

inter prudētes.& eligit primā viam. ꝙ acquiratur iubenti tantū:
ne malitia ſerui noceat iubenti. vt tēpus ab altero ſtipuletur illi,
& nō iubenti.& hoc vſq; ibi.[quod enim.]ibi format vnam opi.
de eo ꝙ apud antiquos dicebatur iuſsionem dñi eſſe abſimilem
nominationi.& ſic antiqui dicebant quod noīatio eſt potentior
quā ſit iuſsio.& ſic videtur quod nominato acquirat,nōn iuben
ti.ſed rñdit quod aut venit dūtaxat iuſsio,& acquiritur iubenti.
aut interuenit duntaxat noīatio vnius, & acquiritur noīato. &
tūc fateor quod nominatio eſt potentior quā iuſsio. qm̄ noīatio
pōt acquirere ex re etiam alterius, dñi. non ſic iubenti. vel ſi ſti-
pulatur ex re alterius non iubentis non acquiritur iubenti pro-
pter ſolū iuſſum.& ſic plus valet noīatio ad acquirendū, quàm
valeat iuſſus. iſte eſt vnus videre meo intellectus nō tactus per
glo.vel doc.& ſic ceſſant ambages tactæ per doc.qui videnē du
bitare. cū iſta l.videatur ſibi cōtradicere. qa in prima parte vult
iuſſum præferri noīationi:& poſtea in fine dicit contrariū.quod
plus valet noīatio quam iuſsio:ſed ponit caſum vt dixi,& ceſſat
cōtrarietas.aliâs ille ver.[ꝙ enim.]non veniret ad propoſitū. qa
videē velle opponere cōtra determinationē ſuā. & nō ſequereē
1 bona reſponſio.†De declaratione glo.j.oppo. ad primā partē.l.
vbi dicit ꝙ iuſſus prǫualet.de fi.l.vbi ꝙ prǫualet noīatio.glo. ſol
uit tribus modis prima & vltia ſunt bonǫ.Et diſtingue.aut ſunt
de per ſe.& tunc maioris virtutis eſt noīatio quā iuſſus: qa facit
vt acquirat noīato: etiā ſi ſtipuleē ex re alterius. dico tamē quod
quarit actio.ſed qđ conſequiē ex ea teneē ei reſtituere ad quem
res pertinet.l.ſi ex re.§.ſicut.ff.de ſtipu.ſer.& l.j.§.ij.non ſic ope-
ratur vt acquirat iubenti ex re alterius.aut conſideranē ſimul:
quia vnus iuſsit,& alter fuit nominatus. & tūc aut iuſſus fuit ge
neralis.quia iuſsit vt ſtipularetur.& nō dixit ſibi iubēti,vel alte-
ri.& idē.vt noīatio præualeat.vt in vltima ſolutiōe glo.quæ fuit
Azo.aut fuit iuſſus ſpecialis. quia iuſsit vt prodeſſet ipſi iubēti.
& ipſe ſtipulatus eſt alteri.& tunc aut ex re iubentis.& acquirit
iubenti.nec obſtat qđ.ſ.dixi.ꝙ noīatio acquiritur ex re alterius.
quia verum eſt.ſi non præceſsit iuſſus illius.tunc enim duo vin-
cula præferuntur vni.vt l.re coniuncti.de lega.tertio. ſi veró ex
re nominati,acquiritur nominato.eadē ratione.quia duo cōcur-
runt pro eo.ſed pro iubente vnū tantū.aut ex re alterius,non ali
cuius eorū. & puto ꝙ acquiratur iubenti. & ſic in hoc præualet
iuſſus.vt in prima parte huius l.per rationem quā gloſ. aſsignat.

Ad ſenatuſconſultum macedonianum. Rubrica.

*1 Ex mutuo facto filiofamilias oritur ciuilis,& naturalis obligatio, ſed obſtat exce-
ptio macedo.*
*2 An ſit in arbitrio iudicis diſcernere an creditor habuerit iuſtam cauſam credendi filio-
fami.uel non.ut ceſſet exceptio macedo.*

LEX I.

1 SI filiusfa.†Hic ponitur vnus caſus in quo
ceſſat ſenatuſconſultū macedo.&
non datur exceptio contra creditorem. ſcilicet
quando filiusfa.qui mutuū recepit,aſſeruit ſe pa-
trem familias.& creditor iuſta ratione motus cre
didit ſibi.& ſic duobus concurrentibus. Alij caſus ponunē in l.
proxi.alij in l.ſi permittēte. & l.macedoniani. alij in l.fi.qui ſunt
octo, vel nouē.puto autem in caſu huius l.aſſeuerationē filij nō
nocere patri.quia potuit fieri malitioſè.& ſic filius cōuentus nō
habebit exceptionē macedonia.ſed pater ſic,ſi cōueniatur de pe
1 culio.†In tex.ibi.[exceptio ei denegabitur.] debes autē ſcire ꝙ
a ex mutuo facto filiofa.ᵃ oritur ciuilis & naturalis obligatio.vt in
l.quia naturalis.ff.eo.quia.l.non reſiſtit contractui, ſed effectui
ipſius:dicens actionem ex mutuo non dari. quod eſt intelligen-
dum:ſcilicet cum effectu.quia bene oritur actio:ſed obſtat exce
ptio. Si autem reſiſteret contractui, nulla naſceretur obligatio
etiam naturalis. vt in l.cum lex.ff. de fideiuſ. Item puto quod ſit
in arbitrio iudicis diſcernere an creditor habuerit iuſtā cauſam
credendi,vel non.Cy.autem dicit quod iuſtam cauſam videtur
habuiſſe, ſi ille iurauit ſe eſſe patremfami. vel ſi pater erat alibi,
& filius aſſeruit illum eſſe mortuum: ſi tamen poſtea conſtaret
quod creditor ſciebat patrem viuere, & ipſum eſſe in poteſtate
patris,& tunc aſſeueratio filij etiam cum iuramento non prodeſ
ſet creditori contrarium ſcienti: quia ſeipſum decipit.nō autem
à filio decipitur.cùm ſcienti non inferatur dolus,nec deceptio.ſ.
de tranſactio.l.cùm donationis.

LEX. II.

1 XEnodorus.†In iſta l.po-
nuntur.v.ca-
ſus,in quibus ceſſat ſenatuſcōſul.
pro intellectu primi dicti,qñ pu-
blicè ſe gerebat pro homine ſui iuris, quā-
to tēpore debet hoc feciſſe,ad hoc vt habea
tur pro tali vide omnino ꝙ no.Bal.in l.ij.ſ.
ſi aduerſus rem iudi.& Bart.in l.Labeo. ff.
de ſuppel.leg.qñ aūt aſſerit ſe eſſe ſui iuris,
nō requiriē ꝙ longo tēpore ſe pro tali geſſe
rit,ſed ſufficit aſſertio cū longo tempore.vt
ſ.l.proxi.ſed vbi non aſſeruit.longum tem
pus requiritur: vt hic. cum not. in dictis
locis.

LEX III.

1 SI filiusfa.† In alio contra-
ctu quàm mutui
non habet locum exceptio mace-
do.h.d.Et pone caſum vt habeat
maius dubiū ꝙ filiusfa. emit quandā rē ꝑ
centū:& dicta centum confeſſus eſt ſe ha-
bere ex cauſa mutui,& promiſit per ſtipu-
lationē reſtituere.& ſic non attenditur hæc
cauſa propinqua actioni pariendæ:ſed ori
ginalis cauſa fuit contractus emptionis.

LEX. IIII.

1 SI permittente.†Hic
poniē
iſtē caſus qui in l.ij.ſ.eod.in quo
ceſſat ſenatuſcōſultum macedo
nianum.ſcilicet quando eſt factum patre
permittente.hoc dicit.

*1 Filius ſi eſt in ſtudio de uoluntate patris, ꝙ neceſſe ha-
bet pater perſeuerare,& adminiſtrare ſibi expenſas ne
ceſſarias.*
An pater teneatur filium mittere ad ſtudium?
*3 Sicut pater tenetur dotare filiam,& dare donationem filio
propter nuptias,ita & dare filio aliquam artem ex qua
uiuere poßit.*
*4 Licet pater ſaltem quando filius eſt in ſtudio de uoluntate
ſua,tenetur ſibi emere libros: non tamen tenetur eos ſibi donare,& ſic quod poſt
mortem patris erunt communes inter fratres.*
*Quod tamen fratres debeant eſſe contenti quod computetur pretium eorum in ſortem
ſuam:ne auferantur ſibi.ſicut nec militi debent auferri arma.*

LEX. V.

1 MAcedoniani.†Hic ponitur alius caſus, in
quo ceſſat hæc exceptio. ſcili-
cet qñ fit mutuum filio in cauſam ſtudij: in quā pater
habet filio neceſſe ſubuenire.puta in ſtudio.vel cā le-
gationis.gl.miratur de iſto tex.quia primò innuit ꝙ quando mu
tuum fit filio cauſa ſtudij, vel legationis, pater teneatur inſo-
lidum.dum dicit.[ad ſumptus neceſſarios.&c.]& poſtea in ver.
[ſed ex contractu.]dicit eum teneri de peculio tantum.& rñdit
ꝙ quidam ſunt ſumptus neceſſarij.puta expenſæ,victus: & em-
ptio librorum.ſine quibus ſtudere nō poteſt.& ita loquitur prin.
legis.& ad iſtas pater tenetur inſolidum.quidā ſunt cā ſtudij,nō
tñ neceſſaria.vt coopertura librorū.& aliæ ſine quibus filius poſ
ſet trāſire.pone fecit ſcribere lecturas non neceſſarias. pro tūc lo-
2 quitur verſ.[ſed ex cōtractu.]†Item vult gl.ꝙ ſi filius eſt in ſtu
dio de voluntate patris,neceſſe habeat pater perſeuerare, & ad-
miniſtrare ſibi expenſas neceſſarias. ſed ſi non de voluntate
patris,tunc ſecus.quia pater non tenetur filium mittere ad ſtu-
dium ſi nō vult.aliâs diſputādo tenui contrarium:ſi filius eſt ad
hoc aptus.& facultates patris ſuppetunt.& pater teneē prouide
3 re filijs.& ſicut†tenetur dotare filiā,ᵇ & dare donationem filio
b propter nuptias:ita & dare filio aliquā artem.ex qua viuere poſ-
ſit ad quod allegatur.l.de bonis.§.non ſolùm.ff.ad carb.& illum
caſum vidi de facto.vbi filius contra volūtatem patris venit ad
ſtudium,cupidus ſtudere.& tamen reuocauit eū:& nihil voluit
ſibi adminiſtrare.dicēs ꝙ volebat ꝙ ipſum iuuaret in ſuis agen-
4 dis.ſed malè fecit,& malè ſibi ſucceſsit.† Dicit etiam Bal.quod

a ¶Ex mutuo facto fi
liofa.An mutuū fa-
ctū p filiūfa.noīe pa-
tris. queratur patri
vide per bar.in l.fra
ter à fratre.in iiij. co.
ff.de condi.inde.

b ¶Dotare filiā.Add.
l.fi.C.de dotis pro-
miſsiōe. et an tenea
tur dotare filiā diui-
tē.vide p Ang.i d.l.
fi.iūcta gl.iiij. & an
teneaē dotare filiam
emācipatā. vide. in
d.l.fi.et an teneaē do
tare filiā ingratā. vi
de per Bal. & Io. de
imo.in.l.poſt mortē
in vij.col.ff.ſol. ma.
& an teneatur dota
re filiam ſi eſt mere-
trix: vel ſimilis cōdi
tionis.vide p Bal.in
l.q liberos in repor-
tatis antiqs.ff. de ri-
tu.nupt.& an tenea
tur dotare filiā ē nu
ptā vide gloſ. & ibi
Bar.et Ang.de ac.et
ob.Bald.in l.fi.C.de
ſen.q̄ ſine certa quā-
ti.pſe. Nic. de neap.
in ru.ſo ma.glo.in c.
hoc ſanctū xxxij. q.
ij.Abb.in c.accedēs.
de pcur.i c.j.d deſp.
ipu et in c.j.de adul.
Alex.de imo.conſil.
cxxxix.incip.Viſo.
themate in ij.vol.&
an teneatur dotare fi
liā ſpuriā.vid p bar.
in l.ſi qs à liberis. in
§.verū.ff.de lib.agn.
Bal.in l.ſi pater.C.d
do promiſ.Abb.i.c.
cum haberet. & ibi
car.ale.in pe.not. de
eo q cog.cōſan.vxo
ris ſuæ.